

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/129/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814205906
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6814205906.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu, v spore žalobcov 1/ U.. U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom X. XX, XXX XX G., 2/ U.. U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom O. 9, XXX XX E. a 3/ C.. Y. Mihalidesa, P., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom X. XX, XXX XX G. (právni nástupcovia pôvodného žalobcu U.. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy trvalým pobytom X. XX, XXX XX G.), všetkých právne zastúpených JUDr. Norbertom Horváthom, advokátom so sídlom Slnecná 592/2, 924 01 Galanta, proti žalovaným 1/ R. X., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom M. V. XXXX/XX, XXX XX E. a 2/ U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom XXX XX U. G. XXX, obidvoch právne zastúpených JUDr. Janou Ježíkovou, advokátkou so sídlom Námestie A. Hlinku 29/34, 017 01 Považská Bystrica, o nahradenie prejavu vôle, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 8C/201/2014-718 zo dňa 16. apríla 2019 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalobcovia sú povinní solidárne zaplatiť žalovaným solidárne náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Revúca (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 16. apríla 2019 zamietol žalobu (I. výrok), ktorou sa žalobcovia po úmrtí pôvodného žalobcu Mgr. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX (ako jeho právni nástupcovia) domáhali nahradenia vyhlásenia vôle žalovaných ako predávajúcich na uzavretie kúpnej zmluvy, ktorej predmetom (po viacerých zmenách strán sporu aj žaloby, naposledy uznesením okresného súdu č.k. 8C/201/2014-601 zo dňa 05.03.2019) mal byť prevod spoluvlastníckych podielov žalovanej 1/ k pozemkom nachádzajúcim sa v kat. úz. a obci X., vedeným Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX ako E-KN parc. č. XXX, trvalý trávny porast o výmere 39.474 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 40/125409, pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 127.293 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXXX, pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 278.656 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXXX, pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 86.211 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXXX, k pozemku zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru ako E-KN parc. č. XXX, lesný pozemok o výmere 248.228 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXXXXXX, k pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 778.103 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXXX, k pozemkom zapísaným na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru ako E-KN parc. č. XXX, trvalý trávny porast o výmere 662.389 m² s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXXX,

E-KN parc. č. XXX, trvalý trávny porast o výmere 166.184 m² s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX, za kúpnu cenu XXX,XX eur na žalobkyňu 1/ ako kupujúcu. Predmetom zmluvy mal byť aj prevod spoluvlastníckych podielov žalovaného 2/ k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v kat. úz. a obci X., a to k pozemku E-KN parc. č. XXX, trvalý trávny porast o výmere 39.474 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX, pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 127.293 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX, k pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 278.656 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX, k pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 86.211 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX, E-KN parc. č. XXX, lesný pozemok o výmere 248.228 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXXXXXX, pozemku E-KN parc. č. XXX, orná pôda o výmere 778.103 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX, k pozemkom zapísaným na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru ako E-KN parc. č. XXX, trvalý trávny porast o výmere 662.389 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX a E-KN parc. č. XXX, trvalý trávny porast o výmere 166.184 m², s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XX/XXXXXX (ďalej spolu len „nehuteľnosti“ alebo „predmet prevodu“) za kúpnu cenu XXX,XX eur na žalobkyňu 1/ ako kupujúcu (presné znenie zmluvy bolo uvedené v návrhu výroku rozsudku súdu prvej inštancie). Žalovaným súd prvej inštancie priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, ktoré sú žalobcovia povinní nahradiť spoločne a nerozdielne (II. výrok).

1.1. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 8C/201/2014-341 zo dňa 04. mája 2016 konanie zastavil po úmrtí pôvodného žalobcu Mgr. Y. U. (02. apríla 2016). Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 12Co/32/2017-394 zo dňa 30. marca 2017 toto uznesenie súdu prvej inštancie zrušil s odôvodnením, že právni nástupcovia žalobcu (terajší žalobcovia 1/ - 3/) vstúpili do jeho procesných práv a povinností.

1.2. Súd prvej inštancie žalobe vyhovel rozsudkom č. k. 8C/201/2014-329 zo dňa 01. apríla 2016. Tento rozsudok (v poradí prvý) zrušil odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 12Co/279/2017-426 zo dňa 31.08.2018 zdôrazniac nevyhnutnosť rozlišovania zákonného predkupného práva podľa § 140 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvného predkupného práva zriadeného v zmysle § 602 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd poukázal na potrebu aplikovať na riešenie otázky, či došlo k porušeniu zákonného predkupného práva uzatvorením kúpnej zmluvy z 30.08.2011 právnu úpravu zák. č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločnostiach. Súd prvej inštancie v prvom rozsudku neskúmal, či právny predchodca žalovaných bol v čase sporného prevodu nehnuteľností (30.08.2011) jedným z podielových spoluvlastníkov spoločných nehnuteľností disponujúcich predkupným právom, ani to, či nimi neboli žalovaní pri následných prevodoch, ktoré je potrebné posudzovať podľa právnej úpravy pozemkových spoločností účinnnej v čase, kedy k prevodom došlo. Vytkol súdu prvej inštancie, že sa nezaoberal argumentáciou žalovaných o ich dobromyseľnosti ani argumentáciou o ochrane dobromyseľného nadobúdateľa vlastníckeho práva. Pri jej posudzovaní mal súd prvej inštancie v novom konaní prihliadať na to, či v čase nadobúdania spoluvlastníckeho podielu na spoločných nehnuteľnostiach žalovanými bola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o spochybnení hodnovernosti údajov katastra nehnuteľností, prípadne poznámka podľa § 44a Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016.

2. Z dôvodov rozsudku okresného súdu (v poradí druhého) vyplýva, že žalobca (pôvodný, pozn. odvolacieho súdu) U.. Y. U. žalobu zdôvodnil poukazom na to, že pôvodný žalovaný C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX, nadobudol spoluvlastnícke podiely k uvedeným nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou zo dňa XX.XX.XXXX. Pred jej uzavretím spoluvlastnícke podiely neboli ponúknuté na kúpu žalobcovi ako ich podielovému spoluvlastníkovi. Došlo teda k porušeniu predkupného práva, preto sa ako oprávnený spoluvlastník môže domáhať voči nadobúdateľovi, aby mu bol predaný spoluvlastnícky podiel za rovnakých podmienok ako ho nadobudol. Ak k predaju nedôjde, môže sa v súlade s § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka a § 161 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku domáhať nahradenia vôle nadobúdateľa. Spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, ktorého prevodu sa žalobca domáha, vychádza zo vzájomného pomeru spoluvlastníckeho podielu žalobcu k spoluvlastníckemu podielu pôvodného žalovaného v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Kúpna cena, za ktorú má žalobca

spoluvlastnícké podiely k nehnuteľnostiam nadobudnúť (XXX,XX eur) je určená ako pomerná časť kúpnej ceny podľa kúpnej zmluvy zo dňa 30.08.2011 (X.XXX,- eur).

2.1. Prevod spoluvlastníckych podielov z pôvodného žalovaného na žalovaných 1/ a 2/ po začatí súdneho konania pôvodný žalobca označil za prevod s ťarchou spočívajúcou v povinnosti vyplývajúcej z predkupného práva. Za irelevantný označil blízky príbuzenský pomer nadobúdateľov a predávajúceho aj to, že boli podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností. Poukázal na nedostatok dobromyseľnosti pri nadobúdaní spoluvlastníckych podielov v rámci rodiny Pribolových, keďže boli realizované po začatí súdneho konania, zapísaného na listoch vlastníctva ako poznámka. Uviedol, že nemožno aplikovať zákon o pozemkových spoločnostiach, lebo žaloba vychádza z porušenia predkupného práva v roku 2011 a neskoršia zmena právnej úpravy je irelevantná. Žaloba bola podaná pred uplynutím premlčacej lehoty s cieľom, aby pôvodný žalovaný, resp. členovia jeho rodiny nezvyšovali svoje spoluvlastnícké podiely v súvislosti s predmetnými nehnuteľnosťami a aby si žalobca uplatnil svoje postavenie v pozemkovom spoločenstve. Pre spoluvlastníka nie je rozhodujúce len to, aký bude jeho podiel, ale aj to, aký bude podiel pôvodného žalovaného, resp. členov jeho rodiny.

2.1.1. Po zrušení prvého rozsudku žalobcovia uvádzali, že nie je nevyhnutné, aby súd sledoval, ako sa nakladalo s konkrétnym podielom, ale je relevantné, že žalovaní stále disponujú takým podielom, ktorý by mali previesť z titulu porušenia predkupného práva. Všetky prevody boli robené bez racionálneho dôvodu, účelovo a ak by sa aj javili ako zákonné, nemôžu konvalidovať vady, ktoré nastali pri prvom prevode. Za účelové označili odstúpenia od zmlúv. Dohodu o odstúpení od kúpnej zmluvy z 30.08.2011 označili za simulovaný právny úkon, keďže následne bola uzatvorená kúpna zmluva, na základe ktorej sa stal vlastníkom opäť Ing. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Cieľom bolo dosiahnuť to, aby sa zastrel predchádzajúci právny úkon, na základe ktorého vzniklo žalobcom predkupné právo. Predkupné právo aj napriek tomuto právnomu úkonu zostalo zachované. Stotožnili sa s právnym posúdením týchto dohôd v rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 6C/65/2014, podľa ktorého dohodami boli sporné spoluvlastnícké podiely prevedené na pôvodných vlastníkov. Každý právny úkon musí mať reálny hospodársky cieľ (kauzu), ktorú je v prípade sporu veriteľ povinný preukázať. Žalovaní uzatvorenie dohôd odôvodnili zmluvnou voľnosťou a cieľom odstrániť protiprávne následky porušenia predkupného práva. Následne však boli tieto spoluvlastnícké podiely opäť prevedené na žalovaných. V konečnom dôsledku teda hospodárskym účelom takto uzatvorených právnych úkonov nebolo tvrdené odstránenie protiprávneho stavu spôsobeného porušením predkupného práva, ale dosiahnutie stavu s týmto cieľom nezlučiteľného. Takto uzatvorené právne úkony súd v uvedenom rozhodnutí vyhodnotil ako súčasť súvislej reťaze predchádzajúcich prevodov v tomto aj v iných súdnych konaniach vedených o obdobných žalobách medzi tými istými účastníkmi majúcich za skutočný cieľ sťažiť resp. vylúčiť možnosť uplatnenia nárokov z porušeného zákonného predkupného práva. Preto na formálne predstierané následky týchto právnych úkonov, spočívajúce v zrušení pôvodnej kúpnej zmluvy a jej nahradení iným nadobúdacím titulom neprihliadal a žalovaných naďalej považoval za osoby viazané povinnosťou previesť sporné spoluvlastnícké podiely k nehnuteľnostiam.

2.1.2. Právny zástupca žalobcov navrhol odročenie pojednávania konaného dňa 16.4.2019 z dôvodu podania návrhu na zmenu žaloby, prípadne zmeny žalovaných. Okresný súd pojednanie neodročil z dôvodu nehospodárnosti. Konštatoval, že žalobcovia mali dostatočný časový priestor pre ustálenie okruhu žalovaných aj žalobného petitu. Zmena skutkového stavu vyplývala z výpisov z listov vlastníctva, ktoré boli oboznámené už na predošlom pojednávaní (19.03.2019, pozn. odvolacieho súdu). V prípade zmeny žalovaných by bolo nutné poskytnúť novému subjektu možnosť využitia prostriedkov procesnej obrany, čím by sa konanie dostalo opäť na začiatok.

2.2. Žalovaní pred súdom prvej inštancie namietali vecnú legitímáciu strán sporu. Po pôvodnom žalobcovi nadobudla dedičstvo len žalobkyňa 1/. Žalobcovia ani po oboznámení s listami vlastníctva na pojednávaní neodstránili nedostatky pasívnej legitímácie. Titul, na základe ktorého sa žalobcovia domáhajú nahradenia prejavu vôle zanikol, od zmlúv bolo odstúpené a vlastníkami predmetného podielu k nehnuteľnostiam sa opäť stali C.. R. X. a W. L.. Tým došlo aj k odstráneniu stavu označovaného žalobcami a ich právnym predchodcom za nezákonný. Vlastníkmi požadovaných spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnostiach vedených na LV č. XXX a LV č. XXX sú osoby na základe iného právneho titulu. Navrhli zamietnutie žaloby, ktorú žalobca podal na základe sporov jeho zaťa s pôvodným žalovaným. Nikdy predtým sa nedomáhal práv z porušenia predkupného práva, neoznámil výboru Pozemkového spoločenstva v X. záujem o nadobudnutie spoluvlastníckych podielov. Nehnuteľnosti

tvoriace predmet prevodu sa spravujú zákonom č. 97/2013 Z. z.; podľa jeho § 9 ods. 7 sa na prevod spoločnej nehnuteľnosti medzi členmi spoločenstva nevzťahuje všeobecné ustanovenie o predkupnom práve, ak nejde o prevod podľa § 11 ods. 2 tohto zákona. K porušeniu žalobcovho predkupného práva nedošlo kúpnu zmluvou, ktorou nadobudol podiely k spoločnej nehnuteľnosti pôvodný žalovaný, ani ich následnými prevodmi. Zmluvné strany pri následných prevodoch konali dobromyseľne, išlo o blízke osoby a podielových spoluvlastníkov sporných nehnuteľností. Ak aj existovala povinnosť pôvodného žalovaného ponúknuť podiely na predaj, nezaťažuje osoby, na ktoré boli podiely prevedené následne. Navyše žalobca by sa mohol domáhať ponuky podielov na predaj len za rovnakú kúpnu cenu, za akú ich nadobudli súčasní vlastníci. Pôvodný žalovaný však previedol časť svojich spoluvlastníckych podielov za iných podmienok ako ich nadobudol, preto by nadobúdatelia utrpeli škodu. Konanie nadobúdateľov nemôže byť nedobromyseľné len preto, že v katastri nehnuteľností bolo poznamenané začatie súdneho konania. Namietli, že petit žaloby nezodpovedá § 140 Občianskeho zákonníka; z § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka nevyplýva povinnosť ponúknuť spoluvlastnícke podiely na predaj za podmienok uvedených v žalobe. Žalobca nepreukázal existenciu dohody opomenutých vlastníkov o tom, že sa všetci ostatní podielovní spoluvlastníci vzdali svojho práva vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti ich podielov v prospech žalobcu. Žalobca by sa preto mohol nanajvýš domáhať, aby mu bol prevedený spoluvlastnícky podiel zodpovedajúci pomeru jeho podielu k podielom ostatných opomenutých spoluvlastníkov. Pôvodný žalobca je minoritným podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, jeho postavenie sa v prípade vyhovenia žalobe nemení. Žalovaní a ich právni predchodcovia realizovali svoje ústavou garantované práva, žiadny právny predpis im nezakazuje prevádzať ich spoluvlastnícke podiely k daným nehnuteľnostiam.

3. Súd prvej inštancie mal preukázané, že predmetné nehnuteľnosti tvoria spoločnú nehnuteľnosť členov pozemkového spoločenstva podľa zákona č. 97/2013 Z. z.. Pôvodný žalovaný C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX nadobudol na základe kúpnej zmluvy zo dňa XX.XX.XXXX (ktorej vklad v katastri nehnuteľností bol povolený v konaní zn. V 1017/11 Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom) od C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX, W. L., nar. XX.XX.XXXX a L. X., nar. XX.XX.XXXX spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam v kat. úz. X., vedeným na liste vlastníctva č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru v XXX/XXXXXX k celku o výmere 5.212 m², na liste vlastníctva č. XXX v XX/XXXX k celku o výmere 1.431 m², na liste vlastníctva č. XXX v XXX/XXXXXX k celku o výmere 7.628 m² a na liste vlastníctva č. XXX v XX/XXXX k celku o výmere 4.776 m². (Pôvodný) žalobca bol ku dňu uzatvorenia kúpnej zmluvy z 30.08.2011 podielovým spoluvlastníkom k nehnuteľnostiam zapísaným na listoch vlastníctva č. XXX a č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX a na listoch vlastníctva č. XXX a č. XXX o veľkosti spoluvlastníckeho podielu XX/XXXX. Pôvodný žalovaný Ing. U. P. bol k uvedenému dňu podielovým spoluvlastníkom týchto nehnuteľností s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu XXXXX/XXXXXX (LV č. XXX), XX/XXX (LV č. XXX), XXXXX/XXXXXX (LV č. XXX) a XXX/XXXX (LV č. XXX). Výzvou zo dňa 22.07.2014 vyzval žalobca pôvodného žalovaného Ing. U. P., nar. XX.XX.XXXX, aby mu spoluvlastnícke podiely k predmetným nehnuteľnostiam, ktoré nadobudol vyššie uvedenou kúpnu zmluvou, ponúkol na predaj za cenu X.XXX,- eur, za ktorú ich nadobudol, nakoľko pri prevode bol porušený § 140 Občianskeho zákonníka o predkupnom práve. Po začatí súdneho konania došlo k viacerým prevodom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam (na základe kúpnych, resp. darovacích zmlúv), ktoré boli realizované medzi príbuznými pôvodného nadobúdateľa Ing. U. P.. Ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie boli ako vlastníci spoluvlastníckych podielov k predmetným nehnuteľnostiam na základe darovania vedení žalovaní 1/ a 2 (deti Ing. U. P., nar. XX.XX.XXXX). V katastri nehnuteľností bola v roku 2015 zapísaná poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní týkajúcom sa týchto nehnuteľností. V čase uzavretia zmluvy V XXXX/XXXX z XX.XX.XXXX (o prevode spoluvlastníckych podielov zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX a LV č. XXX) predávajúci (C.. R. X., W. L. a L. X., pozn. odvolacieho súdu) vlastníckymi iného podielu na nehnuteľnostiach neboli, kupujúci C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX bol ich podielovým spoluvlastníkom. V čase uzavretia zmluvy V XXXX/XXXX (ktorou daroval C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX žalovaným) neboli kupujúci (správne má byť uvedené obdarovaní, pozn. odvolacieho súdu) na rozdiel od darcu, spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností. V čase uzavretia zmluvy V XXXX/XXXX (ktorou žalovaní darovali spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX, LV č. XXX a LV č. XXX C.. U. Pribolovi, nar. XX.XX.XXXX) neboli predávajúci (správne má byť uvedené darcovia, pozn. odvolacieho súdu) spoluvlastníkmi iného ako prevádzaného podielu predmetných nehnuteľností, obdarovaný podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností bol. V čase uzavretia zmluvy V XXXX/XXXX (ktorou C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX daroval spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXX,

LV č. XXX a LV č. XXX žalovaným) neboli (správne má byť uvedené obdarovaní, pozn. odvolacieho súdu) spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX ním bol. V čase uzavretia kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX (správne má byť uvedené V XXXX/XXXX, pozn. odvolacieho súdu), ktorou žalovaní previedli svoj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX a LV č. XXX C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX boli kupujúca i predávajúci podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností; zmluvné strany od tejto zmluvy odstúpili dohodou o odstúpení zo dňa XX.XX.XXXX, čo bolo poznamenané v katastri nehnuteľností pod č. Z XXXX/XX. Y. zmluvou, ktorej vklad bol povolený v konaní sp. zn. V XXXX/XXXX, daroval C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX svoj spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX C.. R. P., nar. 03.XX.XXXX.

3.1. Okresný súd vykonaným dokazovaním skutkovo zistil, že po uzavretí kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX z XX.XX.XXXX došlo pri nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX k nasledovným zmenám vlastníckeho práva: Darovacou zmluvou (zo dňa 12.12.2013, pozn. odvolacieho súdu), ktorej vklad do katastra nehnuteľností povolil Okresný úrad Revúca, katastrálny odbor v konaní V XXXX/XXXX daroval C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX podiel na predmetných nehnuteľnostiach nadobudnutý kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX žalovaným. Žalovaní darovacou zmluvou V XXXX/XXXX (zo dňa 15.08.2014, pozn. odvolacieho súdu) darovali tento podiel C.. U. Pribolovi, nar. XX.XX.XXXX, ktorý ho daroval darovacou zmluvou V XXXX/XXXX žalovaným. Žalovaní previedli tento podiel kúpnu zmluvou (zo dňa 22.12.2014, pozn. odvolacieho súdu) V XXXX/XXXX C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX; od tejto kúpnej zmluvy zmluvné strany odstúpili dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa 23.04.2015, na základe čoho boli ako vlastníci tohto podielu zapísaní žalovaní. Dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa 23.04.2015 odstúpili zmluvné strany od darovacej zmluvy V XXXX/XXXX, na základe čoho bol ako vlastník tohto podielu zapísaný C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX odstúpili zmluvné strany od darovacej zmluvy V XXXX/XXXX, na základe čoho boli ako vlastníci tohto podielu zapísaní žalovaní. Dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa 03.10.2017 odstúpili zmluvné strany od darovacej zmluvy V XXXX/XXXX, na základe čoho bol ako vlastník tohto podielu zapísaný C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX odstúpili C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX, C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a W. L., nar. XX.XX.XXXX ako zmluvné strany od kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX pokiaľ ide o nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, na základe čoho boli ako vlastníci tohto predmetného podielu na predmetných nehnuteľnostiach zapísaní C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a W. L., nar. XX.XX.XXXX. Kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX previedli C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a W. L., nar. XX.XX.XXXX vlastnícke právo k rovnakému podielu na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX (ktorý nadobudli zmluvou V XXX/XXXX a ktorý predtým previedli kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX) na C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Darovacou zmluvou V XXXX/XXXX daroval C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX tento podiel na predmetných nehnuteľnostiach C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX. Súd prvej inštancie konštatoval, že ku dňu vyhlásenia jeho rozsudku boli žalovaní spoluvlastníkmi podielu na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX vo veľkosti, v akom mal byť prevedený na žalobkyňu 1/ kúpnu zmluvou, na uzatvorenie ktorej mal byť nahradený prejav vôle žalovaných.

3.2. Pri nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX v kat. úz. X. mal okresný súd preukázané, že po uzavretí kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX z XX.XX.XXXX došlo darovacou zmluvou (zo dňa 12.12.2013, pozn. odvolacieho súdu) V XXXX/XXXX k prevodu podielu darcu Ing. U. P., nar. XX.XX.XXXX na predmetných nehnuteľnostiach, nadobudnutého kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX, žalovaným. Žalovaní darovacou zmluvou (zo dňa 15.08.2014, pozn. odvolacieho súdu) V XXXX/XXXX darovali tento podiel C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX a tento ho daroval darovacou zmluvou V XXXX/XXXX žalovaným. Dohodou o odstúpení zo dňa 23.04.2015 (Z XXXX/XX) odstúpili zmluvné strany od darovacej zmluvy V XXXX/XXXX, na základe čoho bol ako vlastník podielu zapísaný C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Od darovacej zmluvy V XXXX/XXXX zmluvné strany odstúpili dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, na základe čoho boli ako vlastníci tohto podielu zapísaní žalovaní. Dohodou o odstúpení Z XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX odstúpili zmluvné strany od darovacej zmluvy V XXXX/XXXX, na základe čoho bol ako vlastník podielu zapísaný C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Dohodou o odstúpení zo dňa 03.10.2017 (Z XXXX/XX) odstúpili C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX, C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a W. L., nar. XX.XX.XXXX ako zmluvné strany od kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX v časti nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, na základe čoho boli ako vlastníci tohto podielu zapísaní C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a W. L., nar. XX.XX.XXXX. Kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX previedli C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a W. L., nar. XX.XX.XXXX vlastnícke právo k rovnakému podielu na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX (podielu, ktorý nadobudli zmluvou V XXX/XXXX a ktorý predtým previedli kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX) na C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Darovacou zmluvou V XXXX/XXXX daroval C.. U. P., nar.

XX.XX.XXXX tento podiel C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX. Ku dňu vyhlásenia rozsudku okresného súdu teda žalovaní boli spoluvlastníkmi podielu na predmetných nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu, v akom mal byť podľa žaloby prevedený na žalobkyňu 1/ kúpnu zmluvou, v ktorej má byť nahradený prejav vôle žalovaných.

3.3. Podľa zistení súdu prvej inštancie po uzavretí kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX došlo u nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX k nasledovným zmenám vlastníckeho práva: Darovacou zmluvou V XXXX/XXXX daroval Ing. U. P., nar. XX.XX.XXXX podiel na predmetných nehnuteľnostiach, ktorý pôvodne nadobudol kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX, žalovaným. Žalovaní darovacou zmluvou V XXXX/XXXX darovali tento podiel C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX daroval darovacou zmluvou V XXXX/XXXX tento podiel žalovaným, ktorí ho previedli kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX. Dohodou o odstúpení zo dňa 23.04.2015 (Z XXXX/XX) zmluvné strany odstúpili od kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX, na základe čoho boli ako vlastníci tohto podielu zapísaní žalovaní.

3.4. Pri nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX v kat. úz. X. došlo podľa skutkového záveru okresného súdu po uzavretí kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX k darovaniu spoluvlastníckych podielov k predmetným nehnuteľnostiam darovacou zmluvou V XXXX/XXXX darcom C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX žalovaným. Žalovaní darovacou zmluvou V XXXX/XXXX darovali tento podiel C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX, ktorý ho daroval darovacou zmluvou V XXXX/XXXX žalovaným. Žalovaní tento podiel kúpnu zmluvou V XXXX/XXXX previedli C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX sa zmluvné strany dohodli o odstúpení od kúpnej zmluvy (Z XXXX/XX), na základe čoho boli ako vlastníci tohto podielu zapísaní žalovaní.

3.5. Podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. 6D/51/2016, Dnot 64/2016, vydaného notárom JUDr. Miroslavom Režňákom dňa 10.05.2016 sú dedičmi po U.. Y. U., nar. XX.XX.XXXX žalobcovia. Na základe dohody dedičov a následne vydaného osvedčenia o dedičstve nadobudla dedičstvo po U.. Y. U., nar. XX. XX.XXXX v celosti žalobkyňa 1/ U.. U. U., nar. XX.XX.XXXX.

4. Po citácii ustanovení § 116, § 140, § 603 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka, § 7 zák. č. 181/95 Z. z. o pozemkových spoločnostiach účinného k 30.08.2011 súd prvej inštancie konštatoval, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy zo dňa 30.08.2011 (ktorej vklad bol povolený v konaní V 1017/2011 Okresným úradom Revúca, katastrálnym odborom) boli pôvodný žalobca Mgr. Y. U., nar. XX.XX.XXXX aj C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX v tom čase podielovými spoluvlastníkmi prevádzaných nehnuteľností. Predávajúci C.. R. X., W. L. a L. X. neboli blízkymi osobami kupujúceho C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX. Predávajúci ani kupujúci pred uzavretím kúpnej zmluvy pôvodného žalobcu Mgr. Y. U., nar. XX.XX.XXXX nevyzvali na uplatnenie jeho zákonného predkupného práva; tieto skutočnosti neboli sporné.

X.X. Okresný súd dospel k záveru, že žalobcovia sú ako dedičia U.. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorého zákonné predkupné právo bolo porušené, nositeľmi aktívnej legitímácie. Rovnaké nároky ako spoluvlastník, vyplývajúce z porušenia predkupného práva, môžu uplatňovať aj jeho právni nástupcovia, pretože nároky z porušenia predkupného práva ako nároky majetkovej povahy sú predmetom dedenia; odkázal na právny názor odvolacieho súdu vyslovený v uznesení č. k. 12Co/32/2017-394 zo dňa 30.03.2017. Zdôraznil, že v konaní o nahradenie prejavu vôle musia byť stranami sporu všetci dedičia osoby, ktorej predkupné právo bolo porušené. Aj v čase prevodu účinný zákon č. 181/1995 Z. z. o pozemkových spoločnostiach v § 7 ako podmienku prevodu spoluvlastníckeho podielu spoločnej nehnuteľnosti členom spoločnosti zakotvoval dodržanie predkupného práva podľa § 140 Občianskeho zákonníka. Pôvodný žalobca využil jednu zo zákonných možností zjednania nápravy, ktorou bola možnosť domáhať sa nahradenia prejavu vôle predávajúceho (domáhať sa voči nadobúdateľovi, aby mu vec ponúkol na predaj).

5. Dôvodom zamietnutia žaloby bol okresným súdom zistený nedostatok pasívnej legitímácie žalovaných. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia sa môžu domáhať práva z porušenia predkupného práva voči tomu, kto právnym úkonom porušujúcim predkupné právo nadobudol spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam, prípadne voči jeho právnym nástupcom, ak došlo k následnému prevodu vlastníctva. V prípade nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX sú týmito právnymi nástupcami žalovaní, nie sú však nimi v prípade nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX. K porušeniu predkupného práva došlo po uzavretí kúpnej zmluvy z XX.XX.XXXX, následne boli predmetné nehnuteľnosti prevádzané kúpnyimi a darovacími zmluvami, ktorých vklad bol povolený

v katastrálnych konaniach sp. zn. V XXXX/XXXX, V XXXX/XXXX, V XXXX/XXXX a V XXXX/XXXX. Od všetkých týchto zmlúv zmluvné strany odstúpili a rovnako zmluvné strany odstúpili aj od (pôvodnej) kúpnej zmluvy z 30.08.2011, ktorej vklad bol povolený v konaní V XXXX/XXXX. Zmluvy v dôsledku dohôd o odstúpení zanikli od počiatku (vrátane kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený v konaní V XXXX/XXXX, porušujúcej predkupné právo právneho predchodcu žalobcov). Nie je možné domáhať sa od jednotlivých minulých nadobúdateľov podielov na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX predaja podielu z titulu porušenia predkupného práva, a to ani v prípade, ak sú nadobúdatelia aj po zániku zmluvy spoluvlastníkmi nehnuteľností, avšak z titulu zmluvy nijako nesúvisiacej s porušením predkupného práva. Ak zanikla zmluva porušujúca predkupné právo, muselo zaniknúť aj právo z tohto porušenia. Keďže kúpnu zmluvou, v ktorej má byť nahradený prejav vôle žalovaných, sa má previesť podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX, na prevod ktorého žalobcovia majú právo z titulu porušenia predkupného práva, ale aj podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX a na LV č. XXX, v súvislosti s ktorými právo žalobcov domáhať sa práva z porušenia predkupného práva zaniklo, okresný súd žalobe vyhovieť nemohol. Konštatoval pritom, že nahradenia prejavu vôle sa možno domáhať výlučne len od osoby, ktorá nadobudla podiel na predmetných nehnuteľnostiach zaťažený predkupným právom. Ak tento podiel už nevlastní, ale vlastní nejaký iný podiel bez akejkoľvek právnej vady, nie je povinná svoj podiel previesť.

5.1. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že na dohody o odstúpení od zmlúv nemožno neprihliadať, prípadne prihliadať len na niektoré z nich. Buď sú tieto dohody platnými právnymi úkonmi, na ktoré súd nemôže neprihliadať bez ohľadu na dôvod ich uzavretia, alebo ide z určitého zákonného dôvodu o úkony neplatné a v takom prípade nevyvolávajú právne účinky (nedošlo by na základe nich k zmene vlastníckeho práva). Okresný súd nezistil dôvod, pre ktorý by boli dohody o odstúpení neplatnými právnymi úkonmi. Dohody o odstúpení od zmlúv V XXXX/XXXX, V XXXX/XXXX a V XXXX/XXXX boli z roku XXXX, po ich uzavretí boli vedené ako vlastníci predmetných podielov práve žalovaní a súd v tom čase žalobe voči nim vyhovel. Preto nie je dôvod predpokladať, že dôvodom ich uzavretia bolo zabránenie priznania práva z porušenia predkupného práva. Pokiaľ ide o dohody o odstúpení od zmlúv V XXXX/XXXX a V XXXX/XXXX z roku 2017, ich účelom malo byť podľa žalovaných zrušenie právneho úkonu, ktorým bolo porušené predkupné právo, teda odstránenie nezákonného stavu. Aj keď v konečnom dôsledku po uzavretí dohody nastala situácia umožňujúca následný prevod vlastníckeho práva rovnakým spôsobom, ale už bez porušenia predkupného práva, keďže súčasná právna úprava predkupné právo spoluvlastníka nezakotvuje, súd prvej inštancie nevyhodnotil tento úkon ako neplatný. Žalovaní aj ich právni predchodcovia mali možnosť takýmto spôsobom zrušiť svoje právne úkony, rozhodnúť sa vo veci disponovania so svojím vlastníckym právom a tiež uzavrieť novú kúpnu zmluvu, pri uzavretí ktorej už nebola povinnosť ponúknuť podiel na predaj iným spoluvlastníkom. Okresný súd nevyhodnotil uvedený postup žalovaných a ich právnych predchodcov C.. U. P., Ing. R. X. a W. L. za rozporný so zákonom či dobrými mravmi. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na to, že v dôsledku týchto právnych úkonov museli byť v konaní navrhované zmeny strany sporu, žalobcovia mali možnosť žiadať o zákaz prevodu vlastníckeho práva k predmetným podielom do skončenia súdneho konania. Zákaz ale nepožadovali, uzavretím zmlúv nebolo zistené porušenie práva, preto ak sa aj s podielmi nakladalo, nejde o neplatnosť právnych úkonov.

5.1.1. Pre úplnosť okresný súd dodal, že v prípade, ak by dohody o odstúpení boli neplatnými právnymi úkonmi, vlastníčkou podielu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, ku ktorému by sa viazala povinnosť prevodu v dôsledku porušenia predkupného práva, by bola C.. R. P., nar. XX.XX.XXXX, nie žalovaní. I v takom prípade by žalovaní neboli pasívne vecne legitimovaní na nahradenie prejavu vôle v navrhutej kúpnej zmluve, ktorá sa týka i prevodu podielu na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX.

6. Okresný súd rozhodol o trovách konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že v celosti úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu, pričom žalobcom uložil povinnosť náhrady trov konania spoločne a nerozdielne. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali v zákonnej lehote žalobcovia odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) s návrhom, aby odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel alebo rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 v spojení s § 391 ods. 1 C. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnili si nárok na náhradu trov konania.

7.1. V dôvodoch odvolania žalobcovia prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietli zamietnutie rozsudku súdom prvej inštancie minimálne vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX a LV č. XXX, u ktorých konštatoval aktívnu aj pasívnu legitímáciu strán sporu.

7.2. Namietli tiež, že po vyslovení predbežného právneho názoru konajúceho súdu (rozporného s rozhodovacou praxou okresného aj odvolacieho súdu) na pojednávaní 19.03.2019 žiadali o poskytnutie lehoty na vypracovanie návrhu na pripustenie zmeny strany sporu a zmeny petitu, ktorej súd prvej inštancie nevyhovel. Tým je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p.

7.3. V ďalšej časti odvolania zdôvodňovali, že súd prvej inštancie mal žalobe vyhovieť, pretože v dôsledku uzatvorenia kúpnej zmluvy z XX.XX.XXXX C.. U. P. s tretími osobami došlo k porušeniu zákonného predkupného práva U.. Y. U. st. a vznikla zákonná povinnosť C.. P. previesť sporné spoluvlastnícke podiely do jeho vlastníctva za rovnakých podmienok, aké boli dojednané v kúpnej zmluve z XX.XX.XXXX. Táto povinnosť v prípade ďalších prevodov sporných spoluvlastníckych podielov prešla na ich nadobúdateľov. V tejto súvislosti žalobcovia (ďalej aj „odvolatelia“) citovali z rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 6C/23/2014-220 zo 14.10.2016, potvrdeného Krajským súdom v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 13Co/32/2017, v zmysle ktorých nadobúdatelia spoluvlastníckych podielov od C.. U. P. nemohli k spoluvlastníckym podielom nadobudnúť viac práv (nemo plus iuris) ako mal C.. U. P., nemohli nadobudnúť neobmedzené vlastnícke právo bez jeho zaťaženia povinnosťou previesť časť sporných spoluvlastníckych podielov do vlastníctva U.. Y. U.. Porušenie zákonného predkupného práva je svojou povahou aj porušením vecného práva, ktorého následky pôsobia aj voči tretím osobám (nadobúdateľom vlastníckych podielov). Prevod povinnosti previesť časť sporných spoluvlastníckych podielov do vlastníctva U.. Y. U. na žalovaných 1/ a 2/ potom spájajú s ich nadobúdacím titulom ustanovenia Občianskeho zákonníka o zodpovednosti za vady (obdobne rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 6C/65/2014-381 z 20.12.2017). Aj v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 239/2012 prechádzajú oprávnenia z predkupného práva v prípade prevodu vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu na nadobúdateľa podielu tak, ako aj povinnosti z porušenia predkupného práva - pri zákonom predkupnom práve sú práva aj povinnosti s ním spojené kvalitatívne rovnaké. Za nepodstatný odvolatelia označili počet nasledujúcich prevodov nehnuteľností bez rešpektovania zákonného predkupného práva. Zdôraznili, že ide o spoločnú nehnuteľnosť a žalovaní aj v čase rozhodovania súdu vlastnili zodpovedajúci podiel na nehnuteľnostiach, aj na tých, ktoré sú zapísané na LV č. XXX a LV č. XXX. Pri spoločnej nehnuteľnosti nemožno presne vymedziť, ktorá konkrétna časť predstavuje konkrétny podiel spoluvlastníka. K naplneniu zmyslu zákona postačuje, že žalovaní boli vlastníckymi podielu v dostatočnej veľkosti zodpovedajúcej veľkosti podielu, ktorý mal byť prevedený pri rešpektovaní zákonného predkupného práva pôvodného žalobcu. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol na všetkých dotknutých listoch vlastníctva (č. XXX, XXX, XXX a XXX) taký stav, že žalovaní vlastnili podiely v zodpovedajúcej veľkosti.

7.4. Žalovaní v čase prevodov podľa odvolateľov nemohli byť dobromyseľní, o čom svedčí poznámka v katastri nehnuteľností. Ich nedobromyseľnosť (aj nedobromyseľnosť pôvodného žalovaného) je zrejme z celého radu ich úkonov (prevody, odstúpenia, darovania), ktoré nemali žiaden racionálny, ale ani hospodársky význam ako ten, že sa snažili konvalidovať vady predchádzajúcich úkonov a dospieť do štádia, aby povinnosť dodržať zákonné predkupné právo nebola daná. Konanie v snahe obísť zákon nemôže požívať právnu ochranu.

7.5. Odvolatelia namietli záver súdu prvej inštancie prezentovaný v 34. bode jeho rozsudku (uvedený v bode 5.1. tohto rozhodnutia, pozn. odvolacieho súdu). Zopakovali, že žalovaní netvrdili žiaden reálny hospodársky cieľ, ktorý musí mať každý právny úkon, vo vzťahu k dohodám o odstúpení od kúpnych zmlúv a darovacích zmlúv, ktorými boli sporné spoluvlastnícke podiely prevedené na pôvodných spoluvlastníkov, ktorí následne opätovne uzavreli zmluvu s C.. P.. Jediným ich dôvodom bolo zrušenie právneho úkonu porušujúceho zákonné predkupné právo, no tento účel by bol naplnený len v prípade následného prevodu dotknutých podielov na právnych nástupcov pôvodného žalobcu. Právne úkony, ktorými formálne došlo k zrušeniu pôvodného nadobúdacieho titulu a všetkých nadväzujúcich právnych úkonov (kúpnych a darovacích zmlúv) a následnému opätovnému prevodu spoluvlastníckych podielov na niektorého zo súčasných, či bývalých žalovaných (všetkých z rodiny Pribolovcov) nemožno vyhodnotiť inak ako konanie s cieľom sťažiť, resp. úplne znemožniť uplatnenie nárokov z porušeného zákonného predkupného práva pôvodným žalobcom U.. U. st. a jeho právnymi nástupcami. Žalobcovia poukazovali na to, že išlo o predovšetkým o simulované právne úkony (napr. na pojednávaní

08.03.2019), preto na ich formálne predstierané následky nemožno spravodlivo prihliadať. Súd prvej inštancie dospel k opačnému záveru a možno konštatovať, že jeho posúdenie bolo v tejto časti vyslovene formalistické a v príkrom rozpore so zmyslom zákonnej úpravy a základnými princípmi práva, ktoré je potrebné vykladať v duchu zákona.

8. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedli, že všetky okolnosti viažuce sa k zmene vlastníckeho práva boli žalobcom známe skôr, zo strany žalovaných boli prednášané opakovane. Odvolaním napadnuté rozhodnutie sa neodkláňa od rozhodovacej praxe Okresného súdu Revúca. Navrhli jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 C. s. p. zotrvávajúc na svojich argumentoch prednesených v ich písomných a ústnych vyjadreniach, na ktoré odkázali. Všetky odvolacie námietky žalobcov boli riadne objasnené na pojednávaní vo veci samej. Žalobcovia mali možnosť navrhnúť zmenu strán sporu aj zmenu žaloby medzi predposledným a posledným pojednávaním. Výsledky dovtedy vykonaného dokazovania súd prvej inštancie oboznámil na pojednávaní 08.03.2019, vrátane sporných listov vlastníctva. Sami žalobcovia v odvolaní pripúšťajú zamietnutie žaloby. V konaní vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6C/23/2014 bola iná skutková situácia a závery uvedeného konania, s ktorými sa žalovaní nestotožnili, v tomto konaní aplikovať nemožno. Sporné vlastnícke právo prešlo na žalobkyňu 1/, žalobcovia 2/ a 3/ nemajú oprávnenie domáhať sa nahradenia prejavu vôle a podávať odvolanie, pretože žiadne rozhodnutie súdu sa v tejto veci netýka ich vlastníckeho práva. Vlastnícke právo k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach zdedila žalobkyňa 1/, ktorá má ex lege predkupné právo v rámci podielového spoluvlastníctva závislé od vôle tretích osôb. Právni nástupcovia nemôžu vstúpiť do práv uplatnených v tomto konaní, keďže nahradenie prejavu vôle sa týka ich právneho predchodcu. Ide o jeho osobné právo, aj to len v prípade, že by k porušeniu predkupného práva došlo, čo žalovaní namietajú. Žalovaní konali a konajú dobromyseľne, rešpektujú práva podielových spoluvlastníkov a vôľu vlastníkov previesť vlastnícke právo na ich osoby, čo by mali rešpektovať aj žalobcovia. Uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedli, že žiadosť o poskytnutie časového priestoru na naformulovanie návrhu na zmenu stany sporu a zmenu žaloby nebola akceptovaná na predposlednom pojednávaní konanom 19.03.2019. Za absolútne všeobecné a ničím nepodložené tvrdenie označili vyjadrenie žalovaných, že v konaní sp. zn. 6C/23/2014 išlo o rozdielny skutkový stav. Poukázali na rozdielnosť právnych názorov odvolacieho Krajského súdu v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 13Co/32/2017, resp. v uznesení sp. zn. 13Co/87/2018. Uviedli, že ak bude odvolací súd názoru, že žalobcovia 2/ a 3/ nie sú nositeľmi aktívnej legitímácie, nenamietajú voči vydaniu rozsudku, ktorým by žalobu voči nim zamietol tak ako súd prvej inštancie v konaní sp. zn. 6C/65/2014 (rozsudok z 19.09.2019).

10. Žalovaní vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcov (tzv. odvolacej duplike) uviedli, že neobsahuje žiadne okolnosti, s ktorými by sa okresný súd alebo žalovaní nevysporiadali v rozsudku, resp. vo vyjadrení k odvolaniu, rešpektujúc zásadu hospodárnosti. Opätovne navrhli potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie uplatniac si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. Občianske súdne konanie bolo začaté za účinnosti procesného kódexu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016. Od 01.07.2016 sú súdy povinné aplikovať Civilný sporový poriadok v zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 1. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 C. s. p.) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.) vec prejednal v medziach odvolania žalobcov (§ 380 ods. 1 C. s. p.), v rozsahu určenom ustanovením § 379 C. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) C. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu s poukazom na § 387 ods. 1, 2 C. s. p. ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa (v zásade) stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie, ktoré je logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p.. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobcov v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

12. Odvolatelia tvrdili existenciu odvolacích dôvodov stanovených v § 365 ods. 1 písm. b), h) C. s. p., odvolací súd zdôrazňuje, že je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1 C. s. p.).

12.1. Odvolací dôvod podľa § 365 písm. b) C. s. p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane sporu realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu. Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

12.2. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

13. Odvolací súd v odvolacom prieskume nezistil odvolateľmi tvrdenú existenciu odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) C. s. p. (porušenie práva na spravodlivý proces). Obsah práva na spravodlivý proces zahŕňa najmä právo na prístup k nezávislému a nestrannému súdu, právo na zákonného sudcu, na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, následky a možnosť zvrátenia nesprávneho postupu atď.). Odvolací súd po zvážení všetkých okolností prejednávaneho sporu dospel k záveru, že súd prvej inštancie neodročením pojednávania (posledného), na ktorom bol vyhlásený rozsudok, konaného dňa 19.03.2019, za účelom podania návrhu na zmenu žalovaného a zmenu žaloby žalobcami neporušil právo žalobcov na spravodlivý súdny proces. Konanie bolo začaté 18.08.2014 a jeho predmetom je nahradenie prejavu vôle na uzatvorenie kúpnej zmluvy. Po zrušení (prvého) rozsudku okresného súdu uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/279/2017-426 zo dňa 31.07.2018 súd prvej inštancie podrobne doplnil dokazovanie zabezpečením relevantných listinných dôkazov (či už zmlúv o prevodoch dotknutých spoluvlastníckych podielov, výpismi z listov vlastníctva alebo samotnými listami vlastníctva, ktorých fotokópie zabezpečil z katastra nehnuteľností) a vykonal dokazovanie spôsobom zodpovedajúcim zákonu (čo odvolatelia nenamietali). Zodpovednosť za riadne označenie strán sporu aj za riadne vymedzenie predmetu konania v kontradiktórnom spore nesú žalobcovia. Zmeny v spoluvlastníckych vzťahoch mohli žalobcovia zistiť nielen nahliadnutím do súdneho spisu, ale aj z verejne dostupného zdroja, ktorým je webová stránka katastrálneho úradu. Nakoľko žalobcovia nijakým právne relevantným spôsobom nezabránili prevádzaniu spoluvlastníckych podielov k predmetným nehnuteľnostiam, podľa názoru odvolacieho súdu sledovanie prípadných zmien v spoluvlastníckych vzťahoch bolo ich povinnosťou. Na pojednávaní konanom dňa 08.03.2019 (predposledné vo veci), za prítomnosti právneho zástupcu žalobcov, súd prvej inštancie vyslovne konštatoval, že podľa výpisov z LV č. XXX a č. XXX došlo k zmene vlastníckeho práva, v súčasnosti je vlastníčkou podielov na nehnuteľnostiach R. P., nar. XX.XX.XXXX. Prítomný právny zástupca žalobcov sa následne vyjadroval k meritu a výslovne navrhol, aby okresný súd pojednávanie neodročil, ale vzhľadom na hospodárnosť súdneho konania vo veci rozhodol. Okresný súd pojednávanie odročil na 19.03.2019, na ktorom sudkyňa konajúceho súdu v prítomnosti právneho zástupcu žalobcov aj právnej zástupkyne žalovaných oboznámila doterajší priebeh konania a prečítala výpisy z listov vlastníctva, ktoré boli okresnému súdu doručené 18.03.2019 (totožné s výpismi verejne dostupnými na internete, pozn. odvolacieho súdu). Na tomto pojednávaní právny zástupca žalobcov navrhol odročenie pojednávania za účelom zmeny strany sporu a zmeny petitu, formulácia ktorých vyžaduje určitý čas. Súd prvej inštancie pojednávanie odročil na deň 16.04.2019 za účelom verejného vyhlásenia rozsudku. V tomto postupe súdu prvej inštancie odvolací súd nevidí porušenie práva žalobcov na spravodlivé súdne konanie. Minimálne od 08.03.2019 do 19.03.2019 mal právny zástupca žalobcov dostatočný časový priestor (11 dní) na prípravu procesného návrhu na zmenu strany sporu a zodpovedajúcu zmenu žaloby (vediac minimálne od pojednávania konaného dňa 08.03.2019 o zmenách vo vlastníckych štruktúrach sporných nehnuteľností). Ide o sporové konanie, kde zodpovednosť za výsledok sporu nesú jeho strany. Zmyslom a účelom súdneho konania trvajúceho viac ako 5 rokov nie je jeho neustále odročovanie. Odlišná situácia by podľa odvolacieho súdu nastala, ak by sa žalobcovia dozvedeli o zmene vlastníckych štruktúr až na pojednávaní konanom dňa 19.03.2019. Odvolací súd

konštatuje, že návrh na zmenu strany sporu je jednoduchým procesným návrhom, ktorý mohol právny zástupca žalobcov predniesť aj na pojednávaní konanom dňa 19.03.2019.

13.1. Pokiaľ žalobcovia v tejto súvislosti uvádzajú, že sa vzhľadom na rozhodnutia Okresného súdu Revúca a Krajského súdu v Banskej Bystrici (sp. zn. 6C/23/2014 a 13Co/32/2017) dôvodne domnievali, že nie je potrebné takéto zmeny (strany sporu aj žaloby) vykonať, odvolací súd len stručne udáva, že v uvedených konaniach nešlo o skutkovo podobné veci. V konaní sp. zn. 6C/23/2014 rozhodol Okresný súd Revúca o žalobe žalobcov U.. U. U., U.. U. U. a C.. Y. U., P. proti žalovaným R. X. a U. P. tak, že nahradil prejav vôle žalovaných na uzatvorenie kúpnej zmluvy so žalobkyňou 1/ (rozsudok zo dňa 14.10.2016 potvrdený Krajským súdom v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 13Co/32/2017-220 zo dňa 25.04.2017). Išlo o nárok z porušenia predkupného práva kúpnu zmluvou zo dňa 16.08.2011, uzatvorenou medzi C.. U. P., nar. XX.XX.XXXX ako kupujúcim a G. X., nar. XX.XX.XXXX ako predávajúcim, ktorej vklad bol povolený v konaní V XXXX/XX k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, LV č. XXX, LV č. XXX a LV č. XXX Okresného úradu Revúca, katastrálneho odboru pre k. ú. X., od ktorej zmluvné strany (na rozdiel od kúpnej zmluvy zo dňa 30.08.2011, ktorej vklad bol povolený v konaní V XXXX/XXXX a ktorá je predmetom tohto súdneho konania) neodstúpili. Navyše v závere tohto rozhodnutia okresný súd (v odseku 25) konštatuje, že žalobcovia si môžu voči žalovaným uplatňovať nárok z relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy spočívajúci v tom, aby im žalovaní ponúkli na predaj vec, prevodom ktorej bolo porušené zákonné predkupné právo, žalobou o uloženie povinnosti prejavu vôle. Predmetom konania však nebola relatívna neplatnosť kúpnej zmluvy.

13.2. Rozhodnutie okresného súdu neznamena odvolateľmi tvrdený odklon od rozhodovacej praxe. Zákon ukladá súdom povinnosť odôvodniť prípadný odklon nie od každého súdneho rozhodnutia, ale iba odklon od ustálenej judikatúry. Odvolací súd podotýka, že za súčasť ustálenej judikatúry pre účely jej záväznosti (a potreby odôvodnenia odchýlenia sa od takéhoto záväzného názoru najvyššieho súdu) je potrebné považovať určitý právny názor opakovane potvrdený najvyšším súdom. Významnú hodnotu má aj to, či bolo takéto rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, teda bolo pripomienkované predpokladaným spôsobom a odsúhlasené príslušným kolégium, a je tak považované za súčasť ustálenej judikatúry v obdobných veciach.

14. Podľa § 140 Občianskeho zákonníka ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, § 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

15. Občiansky zákonník (v ďalšom aj „OZ“) upravuje dve formy predkupného práva, a to predkupné právo zákonné (§ 140) a predkupné právo zmluvné (§ 602). Zákonné predkupné právo sa nezapisuje do katastra nehnuteľností napriek jeho vecno-právnomu charakteru, ktorý sa prejavuje v spojení s vecou, pôsobí voči všetkým jej nadobúdateľom a prechádza na prípadného nadobúdateľa. Pomer veľkosti spoluvlastníckych podielov sa v prípade uplatnenia predkupného práva uplatní iba vtedy, ak nedôjde k dohode o jeho výkone (§ 140 druhá veta OZ). Predkupné právo podľa § 140 Občianskeho zákonníka vzniká priamo zo zákona. Požadovať splnenie predkupného práva neprichádza do úvahy v prípade jeho zániku. Zánik predkupného práva sa vzťahuje len ku konkrétnym subjektom, ktoré boli z predkupného práva povinné alebo oprávnené, nie na vec (podiel). Zákonné predkupné právo má za následok vznik povinnosti spoluvlastníka hodlajúceho previesť svoj spoluvlastnícky podiel na inú osobu riadne ponúknuť prevod spoluvlastníckeho podielu ostatným spoluvlastníkom. Ak povinná osoba (jeden z podielových spoluvlastníkov) vec prevedie bez toho, aby ju ponúkla oprávnenému (ďalšiemu podielovému spoluvlastníkovi) a poruší tým predkupné právo, oprávnený má možnosť, ak sa nedovolal relatívnej neplatnosti zmluvy (§ 40a Občianskeho zákonníka) domáhať sa od nadobúdateľa, aby mu vec ponúkol na predaj podľa § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Na základe výzvy oprávneného vzniká nadobúdateľovi spoluvlastníckeho podielu povinnosť ponúknuť oprávnenému vec na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ju sám nadobudol od povinného. Ak nadobúdateľ túto povinnosť nespĺní, môže sa oprávnený domáhať žalobou na súde, aby bol prejav vôle nadobúdateľa urobiť mu ponuku na kúpu spoluvlastníckeho podielu (t. j. urobiť návrh na uzavretie kúpnej zmluvy) nahradený súdnym rozhodnutím. Nie je vylúčené, aby oprávnený žalobou žiadal priamo nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa uzavrieť kúpnu zmluvu zodpovedajúceho znenia (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 4846/2009, rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo 1875/2005 alebo sp. zn. 33Cdo 3589/2010 publikované ako R72/2002).

16. K odvolaciemu tvrdeniu žalobcov, že súd prvej inštancie mohol žalobe vyhovieť minimálne v rozsahu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX v k. ú. X. odvolací súd udáva, že predmetom konania vymedzeného žalobným petítom a jeho nasledovnými zmenami (naposledy podaním žalobcov doručeným okresnému súdu 22.01.2019 - č. I. 598 súdneho spisu, keď posledný návrh výroku rozsudku obsahujúci text požadovanej kúpnej zmluvy je súčasťou podania žalobcov zo dňa 08.02.2016 - č. I. 184 súdneho spisu) bol odplatný prevod spoluvlastníckych podielov predávajúcimi C.. R. X., nar. XX.XX.XXXX a U. P., nar. XX.XX.XXXX na kupujúcu U.. U. U.. Pretože súd je viazaný žalobou, je vylúčené, aby pri rozhodovaní o nahradení prejavu vôle menil, doplňoval, či upresňoval podstatné náležitosti kúpnej zmluvy (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 4846/2009). Okresný súd v odôvodnení jeho rozsudku uviedol, že: Keďže kúpnu zmluvou, v ktorej má byť nahradený prejav vôle žalovaných, sa má previesť podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX, na prevod ktorého žalobcovia majú právo z titulu porušenia predkupného práva, ale aj podiel na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX a na LV č. XXX, v súvislosti s ktorými právo žalobcov domáhať sa práva z porušenia predkupného práva zaniklo, okresný súd žalobe vyhovieť nemohol. Odvolací súd iba precizuje, že jednou z podstatných náležitostí kúpnej zmluvy je uvedenie kúpnej ceny. Žalobcovia navrhovali predaj nehnuteľností v rozsahu spoluvlastníckych podielov za kúpnu cenu XXX,XX eur, teda XXX,XX eur pre žalovanú 1/ a XXX,XX eur pre žalovaného 2/. Súd prvej inštancie ani odvolací súd nie je oprávnený zasahovať do textu požadovanej zmluvy, čo by v prípade čiastočného vyhovenia žalobe (v rozsahu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX) znamenalo zásah do navrhovanej kúpnej ceny.

17. Pre účely zodpovedania najzásadnejších odvolacích námietok odvolací súd, ktorý sa v zásade stotožňuje s odôvodnením okresného súdu a odkazuje naň udáva, že žalobcovia za právny úkon, ktorým došlo k porušeniu predkupného práva právneho predchodcu žalobcov právnym predchodcom žalovaných označili kúpnu zmluvu zo dňa 30.08.2011, na základe ktorej bol vklad vlastníckeho práva povolený vtedajšou Správou katastra Revúca v konaní sp. zn. V 1017/2011 dňa 24.11.2011; právne účinky vkladu nastali dňa 24.11.2011. Táto kúpna zmluva bola uzatvorená medzi predávajúcimi C.. R. X., W. L. a L. X. ako predávajúcimi a C.. U. om P., nar. XX.XX.XXXX ako kupujúcim. Zmluvné strany C.. R. X., W. L. a C.. Martin P. od tejto kúpnej zmluvy v časti týkajúcej sa spoluvlastníckych podielov zapísaných na LV č. XXX a LV č. XXX odstúpili dohodou zo dňa 03.10.2017, jej záznam bol v katastri nehnuteľností povolený pod sp. zn. Z XXXX/XX. Právnym dôsledkom nielen tohto, ale ktoréhokoľvek odstúpenia od zmluvy (ktoré zmluvné strany odôvodnili právnymi vadami predmetu konania) je zrušenie zmluvy od počiatku (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Týmto právnym úkonom teda zanikol právny úkon - kúpna zmluva, ktorej vklad bol povolený v konaní V XXXX/XXXX medzi zmluvnými stranami C.. R. X., W. L. a C.. U. P. ako právny úkon porušujúci predkupné právo právneho predchodcu žalobcov. Podľa názoru odvolacieho súdu platným odstúpením od zmluvy (ktorú žalobcovia nespochybnili) došlo k odstráneniu negatívneho zásahu do predkupného práva právneho predchodcu žalobcov, pretože bol obnovený pôvodný spoluvlastnícky stav k nehnuteľnostiam, a to pri LV č. XXX v pôvodnom spoluvlastníckom podiele (pod V o veľkosti XXX/XXXXX a pri LV č. XXX (pod V v pôvodnom spoluvlastníckom podiele o veľkosti XXX/XXXXX. Súd prvej inštancie potom nemohol nahradiť prejav vôle na uzavretie zmluvy, ktorá bola od počiatku zrušená. Pre úplnosť odvolací súd pripomína, že je zo súdnej praxe známe, že strany porušujúce predkupné právo takýmto spôsobom aj v iných prípadoch odstraňovali zásahy do predkupného práva podielových spoluvlastníkov a predchádzali tak súdnym sporom, resp. v prípade súdnych sporov dochádzalo k späťvzatiu žaloby.

18. Vo vzťahu k ostatným prevodom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v požadovaných spoluvlastníckych podieloch sa odvolací súd stotožňuje so záverom okresného súdu, že ak došlo k porušeniu predkupného práva, možno sa domáhať práv z tohto porušenia i voči osobám, ktoré následne vec nadobudli napriek tomu, že pri ďalšom prevode boli dodržané všetky zákonné podmienky. Podstatné ale je, že žalobcovia ako právni nástupcovia U.. Y. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorého predkupné právo bolo porušené, sa môžu domáhať práva z porušenia predkupného práva iba voči tomu, kto daný podiel k nehnuteľnostiam nadobudol, prípadne voči jeho právnym nástupcom, ak došlo k následnému prevodu vlastníckeho práva. Zmluvné strany odstúpili aj od ďalších, následne uzatváraných darovacích, resp. kúpnych zmlúv, čím tieto tiež zanikli od počiatku. Irelevantné je, že žalovaní sú podielovými spoluvlastníkmi spoločnej nehnuteľnosti aj v iných podieloch, odlišných od podielov požadovaných žalobcami. Okresný súd dospel k správne záveru, že nahradenia prejavu vôle sa možno domáhať výlučne len od osoby, ktorá nadobudla podiel na predmetných nehnuteľnostiach zaťažený právom z predkupného práva, ak tento podiel už nevlastní, ale vlastní nejaký iný podiel bez akejkoľvek právnej

vady (t. j. nadobudnutý iným nadobúdacím titulom ako je ten, ktorým bolo porušené predkupné právo), nie je povinná svoj podiel previesť.

19. Iné odvolacie dôvody, ktorými je odvolací súd viazaný, odvolatelia netvrdili, a to ani vo vzťahu k výroku o trovách konania (II. výrok), hoci ho odvolaním formálne napadli. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Nakoľko ide o závislý výrok (§ 379 písm. a) C. s. p.) od výroku vo veci samej, odvolací súd konštatuje, že odvolatelia de facto rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovaným voči žalobcom nenamietli, preto rozsudok okresného súdu aj v tejto časti potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaní boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní a vzniklo im proti žalobcom právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto žalobcom uložil solidárnu povinnosť (ich procesné spoločenstvo je nerozlučné) zaplatiť žalovaným solidárne (ich procesné spoločenstvo je tiež nerozlučné) náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (§ 262 ods. 1 C. s. p.).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.). Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C. s. p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).